

SARMACKIE THEATRVM IV

studia historycznoliterackie

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego • Katowice 2009

SARMACKIE
THEATRVM

IV

Studia o literaturze i książce dawnej

NR 2737

SARMACKIE THEATRVM IV

Studia o literaturze i książce dawnej

pod redakcją

**Renardy Ocieczek
i Marioli Jarczykowej**

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego • Katowice 2009

Redaktor serii: Historia Literatury Polskiej
Marek Piechota

Recenzent
Stefan Nieznanowski

Spis treści

Zakład Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki — spojrzenie wstecz (<i>Renarda Ociecek</i>)	7
Anna Sitkowa <i>Liberi et libri. Z wydawniczych dziejów spuścizny Łukasza Górnickiego w pierwszej połowie XVII wieku</i>	15
Mariola Jarczykowa Literacka „oprawa” śmierci i pogrzebu Jerzego Radziwiłła (1616—1617)	38
Janusz Ziemiński <i>O Liście do lisowczyków</i> przypisywanym Olbrychtowi Karmanowskiemu	59
Maria Barłowska Pochwała Kochanowskich — raz jeszcze	78
Renata Ryba Motywy szpiegowskie w staropolskiej epice heroicznej (na wybranych przy- kładach)	98
Marzena Walińska Kupidyn i Śmierć, czyli o pewnej niezwyklej przygodzie antycznego bożka w poezji staropolskiej opisaney	128
Renarda Ociecek „Sarmacka frazeologia” w <i>Wojnie chocimskiej</i> Wacława Potockiego	145
Bożena Mazurkowa Franciszka Zabłockiego pieśń na cześć Bachusa	155
Monika Kucharczyk <i>Jerozolima wyzwolona</i> Torquata Tassa w dziewiętnastowiecznym przekła- dzie Dionizego Piotrowskiego	176

Debiuty naukowe

Monika Kulig	
Modlitwa jako element struktury <i>Obleżenia Jasnej Góry Częstochowskiej</i> . . .	199
Joanna Chybiorz	
Znaki na niebie, wizje, objawienia w <i>Obleżeniu Jasnej Góry Częstochowskiej</i>	216
Indeks osobowy (oprac. <i>Mariola Jarczykowa</i>)	229

Zakład Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki — spojrzenie wstecz

Czwarty zeszyt *Sarmackiego theatrum*, wydawnictwo Zakładu Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki, oddajemy do druku w roku czterdziestolecia Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Dobry to moment na dokonanie podsumowania prac Zakładu, uzasadnione jest ono także zbliżającą się zmianą pokoleniową kierownictwa tej jednostki.

Katowicka polonistyka ukształtowana w ramach Wyższej Szkoły Pedagogicznej (1950)¹ weszła w skład nowo powołanego Uniwersytetu Śląskiego 14 czerwca 1968 roku w wyniku połączenia WSP i Filii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Na Wydziale Filologiczno-Historycznym działały wówczas cztery katedry polonistyczne: Katedra Historii Literatury Polskiej (od 1 stycznia 1953 roku), Katedra Języka Polskiego (od 1 stycznia 1953 roku), Katedra Metodyki Historii Literatury i Języka Polskiego (od 1 października 1959 roku) oraz Katedra Historii Literatury Powszechnej (od 1 października 1959 roku)². Nowe potrzeby dydaktyczne oraz rozwój kadry naukowej, w tym zatrudnienie wielu nowych pracowników naukowo-dydaktycznych z innych ośrodków naukowych kraju, spowodowały liczne przekształcenia organizacyjne — w 1969 roku powstał Instytut Filologii Polskiej, a w jego obrębie kontynuowały pracę zakłady, utworzone w miejsce dawnych katedr, powołano też nowe.

Po przejściu na emeryturę prof. dr. Jana Zaremby w 1976 roku, z wieloosobowego Zakładu Historii Literatury Polskiej został wyodrębniony — obok innych —

¹ J. Zaremba: *Z doświadczeń naukowych i dydaktycznych Katedry Historii Literatury Polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach 1954—1964* [oraz] *Kronika Naukowa i Dydaktyczna Katedry Historii Literatury Polskiej WSP w Katowicach*. W: *Prace Historycznoliterackie Katedry Historii Literatury Polskiej*. Red. J. Zaremba. Katowice 1965, s. 9—47.

² J. Nahorajska: *Aneks. Zestawienie aktów prawnych*. W: *Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Katowicach 1960—1968*. Red. A. Jarosz, A. Jendrysik. Katowice 1971, s. 395—398.

Zakład Historii Literatury Staropolskiej, Oświeceniowej i Romantycznej; kierownictwo tej jednostki objął doc. dr Zbigniew Jerzy Nowak.

Od 1 października 1989 roku, po przejściu prof. dr. hab. Zbigniewa Jerzego Nowaka na emeryturę, kierownictwo Zakładu Historii Literatury Staropolskiej, Oświeceniowej i Romantycznej objęła — w drodze wyborów — doc. dr hab. Renarda Ociecek. W roku 1992 nastąpił podział Zakładu na dwie jednostki: Zakład Historii Literatury Średniowiecza i Renesansu (kierowany przez prof. UŚ dr. hab. Jana Malickiego) oraz Zakład Historii Literatury Baroku, Oświecenia i Romantyzmu (kierowany przez prof. UŚ dr. hab. Renardę Ociecek).

Rozwój kadry naukowej (habilitacja dr. Marka Piechoty — 27 października 1992 roku) umożliwił dalszy podział zespołu według potrzeb dydaktycznych i podejmowanych zadań badawczych. Od 1 października 1994 roku wyodrębnione zostały: Zakład Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki (kierownik prof. UŚ dr. hab. Renarda Ociecek) i Zakład Historii Literatury Oświecenia i Romantyzmu (kierownik dr. hab. Marek Piechota).

Skład osobowy Zakładu Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki (stan na dzień 31 stycznia 2008 roku)

1. Prof. zw. dr. hab. Renarda Ociecek (zatrudniona w WSP 1 października 1961 roku; w UŚ 8 czerwca 1968 roku)
2. Adiunkt dr. Bożena Mazurkova (1 października 1984 roku; habilitacja 24 listopada 2009 roku)
3. Adiunkt dr. Renata Ryba (1 października 1989 roku)
4. Adiunkt dr. Maria Barłowska (1 października 1996 roku)
5. Adiunkt dr. Marzena Walińska (1 października 2002 roku)
6. Współpracująca z Zakładem dr. Monika Kucharczyk (w latach 2006/2007 i 2007/2008 prowadziła godziny zlecone).

Zakres badań

Zainteresowania badawcze zespołu obejmują literaturę staropolską i oświeceniową. Skupiają się głównie wokół epiki barokowej, oratorstwa, funkcjonowania wątków i obrazów mitologicznych w literaturze XVII wieku oraz żywotności tradycji staropolskiej w czasach oświecenia. Interesują nas szczegółowe zagadnienia z życia literackiego dawnych epok (od renesansu po oświecenie): cenzura, książka — jej ukształtowanie i adres społeczny, poświadczenia czytelniczego odbioru dzieł. Jednym z nurtów badawczych zespołu jest także piśmiennictwo i literatura regionu śląskiego, głównie dzieło Walentego Roździeńskiego.

Doktoraty zrealizowane w Zakładzie — promotor prof. dr. hab. Renarda Ociecek

1. Bożena Mazurkova: *Literacka rama wydawnicza dzieł Franciszka Dionizego Książnina (na tle porównawczym)*.

- Recenzenci: prof. Paulina Buchwald-Pelcowa, prof. Zbigniew Jerzy Nowak.
Obrona: 3 grudnia 1992 roku, rozprawa opublikowana, Katowice 1993.
2. Mariola Jarczykowa: *Książka i literatura w kręgu mecenatu Radziwiłłów birżańskich. Z problematyki życia literackiego w pierwszej połowie XVII wieku.*³
Recenzenci: prof. Alojzy Sajkowski, prof. Paulina Buchwald-Pelcowa.
Obrona: 29 czerwca 1993 roku, książka opublikowana, Katowice 1995.
3. Anna Sitkova: *Literacka rama wydawnicza w edycjach dzieł Piotra Skargi (XVI—XVIII wieku).*
Recenzenci: prof. Jerzy Starnawski, prof. Andrzej Borowski.
Obrona: 20 marca 1995 roku, praca opublikowana z wykorzystaniem dotacji KBN, Warszawa 1998.
Rozprawa uzyskała II nagrodę na Konkursie Komisji Historycznej Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek.
4. Renata Ryba: „*Księżę Wiśniowiecki Janusz*” *Samuela Twardowskiego na tle bohaterskiej epiki biograficznej w XVII wieku.*
Recenzenci: prof. Andrzej Borowski, prof. Jan Malicki.
Obrona: 13 stycznia 1998 roku, książka opublikowana, Katowice 2000.
5. Maria Barłowska: *Jerzy Ossoliński — postać literatury polskiej. Orator i bohater legendy.*
Recenzenci: prof. Stefan Zabłocki, prof. Jerzy Starnawski.
Obrona: 9 czerwca 1998 roku, książka opublikowana, Katowice 2000.
6. Agnieszka Pizun: *Nowele wierszowane Wacława Potockiego w kontekście staropolskiej parenetyki kobiecej.*
Recenzenci: prof. Paulina Buchwald-Pelcowa, prof. Jan Malicki.
Obrona: 17 września 2001 roku.
7. Marzena Walińska: *Mitologia w staropolskich cyklach sielankowych.*
Recenzenci: prof. Janina Abramowska, prof. Ludwika Ślękowa.
Obrona: 20 lutego 2002 roku, książka opublikowana, Katowice 2003.
8. Monika Kucharczyk: „*Jerozolima wyzwolona*” — *dziewiętnastowieczne nowe tłumaczenie wierszem przez Dionizego Piotrowskiego.*
Recenzenci: prof. Stefan Nieznanowski, prof. Aleksander Wilkoń.
Obrona: 7 kwietnia 2004 roku.

Konferencje naukowe organizowane przez Zakład

W okresie prowadzenia Zakładu przez prof. dr hab. Zbigniewa Jerzego Nowaka zorganizowaliśmy dwie ogólnopolskie konferencje naukowe:

1. *Wśród zagadnień polskiej literatury barokowej.* 11—13 maja 1978 roku, Sosnowiec. Sympozjum interdyscyplinarne — obok problematyki historycznoliterackiej wygłoszono referaty z pogranicza dziejów literatury i sztuki, dziejów książki, muzyki. Por. *Wśród zagadnień polskiej literatury barokowej.* Cz. 1:

³ Do roku 1992 pod opieką promotorską doc. dr. Adama Jarosza.

Światopogląd, genologia, topika. Red. Z.J. Nowak. Katowice 1980; Cz. 2: *Motywy, inspiracje, recepcja*. Red. Z.J. Nowak. Katowice 1980.

2. Dla uczczenia 450 rocznicy urodzin Kochanowskiego i 400 rocznicy jego śmierci — zob. tomy *Jan Kochanowski. Twórczość i recepcja*. Red. Z.J. Nowak. T. 1—2. Katowice 1985.

W latach 1989—2008 Zakład zorganizował następujące konferencje:

1. *Barok i reminiscencje nie tylko barokowe*. Zakład Historii Literatury Baroku, Oświecenia i Romantyzmu Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej Uniwersytetu Śląskiego. Ustroń-Zdrój, 29 listopada—1 grudnia 1993 roku.
2. *Z ducha Tassa. Literatura polska zrodzona z inspiracji twórczej Torquata Tassa. W czterechsetlecie śmierci pisarza*. Instytut Nauk o Literaturze Polskiej oraz Instytut Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Katowice, 11—13 grudnia 1995 roku, konferencja międzynarodowa.
3. *Czasy „potopu” w literaturze polskiej. W 340 rocznicę ślubów lwowskich*. Zakład Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Komisja Historycznoliteracka PAN Oddział w Katowicach. Ustroń, 12—13 grudnia 1996 roku.
4. *Sarmackie theatrum. Od narodzin do śmierci*. Zakład Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Katowice, 9—11 grudnia 1998 roku.
5. *Przedmowa w książce dawnej i współczesnej*. Zakład Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki oraz Zakład Teorii Literatury Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Komisja Historycznoliteracka PAN Oddział w Katowicach. Katowice, 6—7 grudnia 2000 roku.
6. *List dedykacyjny w książce dawnej i współczesnej*. Komisja Historycznoliteracka PAN Oddział w Katowicach i Zakład Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej Uniwersytetu Śląskiego. Katowice, 6 grudnia 2001 roku.

Publikacje zbiorowe Zakładu

1. *Szkice o dawnej książce i literaturze*. Red. R. Ocieczek. Katowice 1989.
2. *O literackiej ramie wydawniczej w książkach dawnych*. Red. R. Ocieczek. Katowice 1990.
3. *Szkice o literaturze dawnej i nowszej ofiarowane Profesorowi Zbigniewowi Jerzemu Nowakowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*. Red. J. Malicki, R. Ocieczek. Katowice 1992.
4. *Autorów i wydawców dialogi z czytelnikami. Studia historycznoliterackie*. Red. R. Ocieczek. Katowice 1992.
5. *Barokowe przypomnienia i inne szkice historycznoliterackie*. Red. R. Ocieczek i M. Piechota. Katowice 1994.

6. *Od baroku ku pozytywizmowi. Studia historycznoliterackie*. Red. R. Ociecek przy współudziale J. Ryby. Katowice 1995.
7. *Z ducha Tassa. Księga pamiątkowa sesji naukowej w czterechsetlecie śmierci pisarza (1544—1595)*. Red. R. Ociecek przy współudziale B. Mazurkowej. Katowice 1998.
8. *Czasy potopu szwedzkiego w literaturze polskiej*. Red. R. Ociecek przy współudziale B. Mazurkowej. Katowice 2000.
- 9—12. *Sarmackie theatrum*. T. 1: *Wartości i słowa*. Red. R. Ociecek przy współudziale B. Mazurkowej. Katowice 2001; *Sarmackie theatrum*. T. 2: *Idee i rzeczywistość*. Red. R. Ociecek przy współudziale M. Barłowskiej. Katowice 2001; *Sarmackie theatrum*. T. 3: *Studia historycznoliterackie*. Red. R. Ociecek i M. Walińska. Katowice 2006; *Sarmackie theatrum*. T. 4: *Studia o literaturze i książce dawnej*. Red. R. Ociecek i M. Jarczykówna. Katowice 2009.
13. *Przedmowa w książce dawnej i współczesnej*. Red. R. Ociecek przy współudziale R. Ryby. Katowice 2002.
14. *Dedykacje w książce dawnej i współczesnej*. Red. R. Ociecek i A. Sitkówna. Katowice 2006.
15. Pracownicy Zakładu uczestniczyli także w publikacji okolicznościowej Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej pt.: *Dzieło literackie i książka w kulturze. Studia i szkice ofiarowane Profesor Renardzie Ociecek w czterdziestolecie pracy naukowej i dydaktycznej*. Red. I. Opacki przy współudziale B. Mazurkowej. Katowice 2002.

Książki i inne wydawnictwa zwarte pracowników Zakładu

1. Renarda Ociecek: *Spoleczna i historycznoliteracka funkcja „Officina ferraria” Walentego Roździeńskiego w świetle recepcji utworu*. Katowice 1975; „*Sławorodne wizerunki*”. *O wierszowanych listach dedykacyjnych z XVII wieku*. Katowice 1982; „*Obleżenie Jasnej Góry Częstochowskiej*”. *Dzieło i autor*. Kraków 1993; *Sebastian Fabian Klonowic — poeta epoki Odrodzenia*. Kielce 1993; *Studia o dawnej książce*. Katowice 2002; *Wśród sławetnych, nobilitowanych i szlachetnie urodzonych. Studia i rozprawy o pisarzach wieku XVII*. Katowice 2003.
2. *Bożena Mazurkówna: Literacka rama wydawnicza dzieł Franciszka Dionizego Książczaka (na tle porównawczym)*. Katowice 1993; *Mary i sny „prawdziwe” w poezji Franciszka Dionizego Książczaka*. Kielce 1999; *Słownik literatury polskiego Oświecenia. Leksykon przypomnień*. T. 3. Warszawa 2002; *Na ziemskich i niebieskich szlakach. Studia o poezji Franciszka Zabłockiego i Franciszka Dionizego Książczaka*. Katowice 2008.
3. Renata Ryba: „*Książkę Wiśniowiecki Janusz*” *Samuela Twardowskiego na tle bohaterkiej epiki biograficznej siedemnastego wieku*. Katowice 2000.
4. Maria Barłowska: *Jerzy Ossoliński. Orator polskiego baroku*. Katowice 2000; „*Na swady sarmackiej placu*”. *O kulturze oratorskiej wieku XVII*. Kielce 2001;

Jakub Sobieski pamięci wielkiego kawalera, Bartłomieja Nowodworskiego wraz z tekstem mowy J. Sobieskiego „Rzecz na pogrzebie wielkiego kawalera”. Szczecin 2006; Ossoliński, Moskorzowski, Sarbiewski — *mowy pogrzebowe. Teksty w dialogu*. Katowice 2008.

5. Marzena Walińska: *Mitologia w staropolskich cyklach sielankowych*. Katowice 2003; *Słodki i okrutny. Wizerunek Kupidyna w literaturze staropolskiej*. Katowice 2008.

Z Zakładem od lat współpracują dwie pracownice Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej: dr hab. Mariola Jarczykowa (od 1 października 1984 roku, habilitacja 22 maja 2007 roku) i dr hab. Anna Sitkowa (od 1 października 1985 roku, habilitacja 15 kwietnia 2008 roku), autorki następujących prac:

1. Mariola Jarczykowa: *Książka i literatura w kręgu Radziwiłłów birżańskich w pierwszej połowie XVII wieku*. Katowice 1995; *Kultura epistolarna w kręgu Radziwiłłów birżańskich w XVII wieku*. Kielce 1998; „*Papirowe materie*” Piotra Kochlewskiego. *O działalności pisarskiej sekretarza Radziwiłłów birżańskich w pierwszej połowie XVII wieku*. Katowice 2006.
2. Anna Sitkowa: „*Na polów dusz ludzkich*”. *O literackiej ramie wydawniczej w edycjach kazań Piotra Skargi (XVI—XVIII w.)*. Warszawa 1998; *Piotra Skargi potyczki z ludźmi epoki*. Kielce 2000; *O pisarstwie Józefa Wereszczyńskiego. Wybrane problemy*. Katowice 2006.

Pełna bibliografia osobowa części pracowników Zakładu ujęta jest między innymi w książce *Pisarze i badacze literatury w Zagłębiu Dąbrowskim. Słownik biobibliograficzny*. Red. P. Majerski. T. 1—2. Sosnowiec 2002, T. 3. Sosnowiec 2006.

Granty KBN-u

1. Renarda Ocieczek
 - Grant indywidualny: „*Obleżenie Jasnej Góry Częstochowskiej*”. *Dzieło i autor* (1992—1993).
 - Grant promotorski (nr 1 H01C 026 18) dla Agnieszki Pizun-Maszczykowej: *Nowele wierszowane Wacława Potockiego w kontekście staropolskiej parateksty kobiecej* (2000).
 - Grant promotorski (nr H01C 015 18) dla Marzeny Walińskiej: *Sielanka polska XVI i XVII wieku wobec tradycji mitologicznej* (2000—2001).
2. Renata Ryba
 - Grant indywidualny (nr 1 P102 009 04) *Bohaterska epika biograficzna w realizacji twórczej Samuela Twardowskiego* (1993).
3. Bożena Mazurkova
 - Grant indywidualny (nr 1 P102 022 04) *Literacki oraz edytorski aspekt wypowiedzi ramowych w drukach polskich doby oświecenia* (1993—1996).
 - Grant indywidualny (nr 5 H01C 034 20) *Twórczość poetycka Franciszka Zabłockiego* (2001—2004).

4. Maria Barłowska

— Grant indywidualny (nr 1 H01C 040 28) *Staropolskie oratorstwo w rękopisach XVII — poł. XVIII wieku* (2005—2008).

Pracownicy Zakładu są członkami Komisji Historycznoliterackiej Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach. Pełnili oni następujące funkcje: prof. Renarda Ociecek była przewodniczącą Komisji Historycznoliterackiej od stycznia 1996 do grudnia 2002 roku; dr hab. Anna Sitkowa i dr Maria Barłowska pełniły funkcje sekretarzy Komisji. Przy finansowym wsparciu Komisji zorganizowane zostały przez pracowników Zakładu dwie konferencje naukowe, opublikowano dwa tomy oraz 6 opracowań w ramach serii „Spotkania z Literaturą”. Powszechna jest też przynależność pracowników do Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza. Dr Bożena Mazurkowa jest członkiem Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekami Osiemnastym.

Żalobne pokłosie

Spośród członków dawnej Katedry Historii Literatury Polskiej oraz Zakładów wskazanych w moim zapisie odeszli:

dr Jadwiga Kucianka (11 października 1924—4 marca 1970)

dr Augustyn Jendrysik (20 września 1924—10 lutego 1977)

prof. dr Jan Zaremba (1 stycznia 1906—7 lutego 1983)

prof. dr hab. Zbigniew Jerzy Nowak (7 lipca 1919—17 maja 1993)

dr Marianna Czubalina (18 października 1939—19 kwietnia 1995)

Zmarli Przełożeni i Koledzy pozostają w naszej pełnej wdzięczności pamięci.

Renarda Ociecek

Indeks osobowy

- Aaron, bibl. 224
Abaza Mehmed, pasza turecki 109
Abramowiczówna Zofia 108
Abramowska Janina 9
Abstemius Laurentius 139
Achmed IV, sułtan turecki 118
Achmet Bej 116, 118, 119, 120, 125
Adam, bibl. 51
Adamowski Jan 200
Alciatus Andrea 140, 141, 142, 143, 144
Aleksander Eliasz, gospodar mołdawski 114
Aleksander III Wielki, król macedoński 125
Aleksandrowicz Alina 82
Aleksandrowska Elżbieta 143, 158, 159
Amurat III, sułtan turecki 112
Anakreont 129
Apelles z Kolofonu 85
Arciszewscy 92
Arciszewski Krzysztof 46, 92
Ariès Philippe 38
Arystoteles 83, 105
August II Sas, zw. Mocnym, król polski 85, 116, 118
August III Sas, król polski 212
Augustyniak Urszula 40, 48, 50, 55, 62
- Backvis Claude 131, 206, 220
Badecki Karol 65
Balcerzan Edward 88, 159, 160, 173, 187
Baranowski Bohdan 73, 106
Barclay John 21, 32, 33, 34, 36
- Barłowska Maria 8, 9, 11—13, 17, 48
Bartmiński Jerzy 145, 153
Barycz Henryk 17, 26, 28, 29, 64, 80
Bebel Heinrich 139
Bednarek Bogusław 224
Benserade Isaac de 157
Bernacki Ludwik 156
Bielscy 16, 28
Bielski (wcześniejsze nazw. Wolski) Marcin 16, 29
Bielski Joachim 16, 28, 29, 89
Bieńkowski Tadeusz 25, 32
Biernacki Andrzej 220
Birkowski Fabian 74, 75, 86
Bobola Andrzej, podkomorzy wielki koronny 20
Bock Fryderyk Samuel 92
Bohomolec Franciszek 155
Bokszczanin Maria 133
Bolesław I Chrobry, król polski 150, 152
Borek Piotr 103, 104, 105, 125
Borowski Andrzej 9, 25, 147, 152
Borowy Waław 66, 158, 163, 165, 172
Borzęcki Kazimierz 60
Braun Dawid 15
Broniewska Barbara zob. Górnicka z Broniewskich Barbara
Brożek Jan 32
Brückner Aleksander 60, 65, 70, 88, 110, 139, 145, 223
Brzozowski Jacek 81, 84, 86

- Brzuchański Jacek 121, 122, 123, 124, 125, 222, 225
Buchwald Pelcowa Paulina 8, 9, 20, 29, 32
Budzyńska-Daca Agnieszka 93
Budzyński, urzędnik Radziwiłłów 61
Bush Douglas 130
Byliński Janusz 114
Bystrzonowski Wojciech 98
- Callières François de 112, 117
Camões Luis Vaz de 176
Capella Marcjanus 133
Castiglione Baldassarre 15, 16, 17, 19, 20, 22, 26, 29
Celtis (Celtas) Konrad (właśc. Konrad Pickel) 153
Cetysowie (Cettis) 64
Cezary Franciszek 21, 87, 123
Chachulski Tomasz 158
Chelchowski Henryk 113
Chemperek Dariusz 78
Chmaj Ludwik 94
Chmielnicki Bohdan 106
Chmielowski Piotr 31
Chodkiewicz Jan Karol 110, 115, 116, 125, 148, 150, 151, 153, 223, 227
Chomętowski Stanisław 116, 118, 119, 120, 125
Chrościcki Juliusz A. 218
Chrościński Wojciech 87, 203
Chrzanowski Ignacy 16, 139
Chrzanowski Tadeusz 152
Ciachowski Jerzy 91
Cieński Marcin 132, 157
Corell Achacy, ojciec 29
Curitius Ernst Robert 25
Cyceron (Marcus Tullius Cicero) 44
Cynerski-Rachtamowicz Jan 87
Czapliński Władysław 152
Czarniecki Piotr 204, 211
Czarnik Bronisław 17, 21, 33
Czartoryski Adam Kazimierz 156, 162
Czekajewska Anna 22
Czubalina Marianna 13
Czubek Jan 66, 121, 201, 221
- Dąbkowska Justyna 88
Dąbska Prokop Urszula 171
Danilewicz Zielińska Maria 176
Daniłowicz Jan 130
Dantyszek Jan 131
Dawid, król izraelski 50, 82, 83, 84, 86, 88, 94, 95, 117
Dawidziuk Anna 140, 141
Dembiński Franciszek 91
Dembiński Stefan 176
Dembołęcki Wojciech 65, 67, 73, 75
Destouches Philippe Néricault 174
Dinzelbacher Peter 218
Długosz Jan 29
Dmochowski Franciszek Ksawery 223
Dobrzański Andrzej 50
Dominik Jan 40
Dorohostajska Zofia z Radziwiłłów 52
Doroszewski Witold 146
Drozdowski Jan 63
Duraj Nowosielska Izabela 145
Dürr Durski Jan 39
Dussert Mikołaj 159
Dyjak Mehmet właśc. Diak Mehmed 117
Dynarski Kazimierz 219
Dyrma Adam 46
Dziadkiewicz Bianka 140, 141
Dzieduszycki Maurycy 60, 62, 64, 65, 72
Dzierżek Krzysztof II 106
Dziurdzi Mehmet, zob. Giurgi Muhammed
- Ēliade Mircea 200
Eliasz, bibl. 224
Epaminondas 22, 25
Eperye 46
Erazm z Rotterdamu 139
Erzepki Bolesław 161
Estreicher Karol 17, 42
Eustachiewicz Maria 89, 90, 131
Ezop 139
- Fałęcka Barbara 124
Ferdynand II Habsburg, cesarz niemiecki 28, 59
Fidiasz 85
Filipowicz-Rudek Maria 156
Firllej Andrzej 126
Floryan Władysław 176
Förster Jerzy 123
Fraś Ludwik 121
Frycz Modrzewski Andrzej 32
Fryderyk II Wielki, król Prus 157

- Garwolczyk Maciej 26
Gast Johannes 139
Gawiński Jan 78, 131
Gazda Grzegorz 200
Giurgi Muhammed 116, 117
Gmiterek Henryk 21, 79
Godfryd de Bouillon 59, 88, 90, 91, 95, 97,
181, 216, 220, 223, 224, 227
Goliński Janusz K. 67
Goliński Zbigniew 158
Górnicy 16, 19, 22, 25, 31
Górnicka z Broniewskich Barbara 16
Górnicki Jan 16, 18, 19, 23, 31, 36, 37
Górnicki Łukasz 15—28, 30—37, 87
Górnicki Łukasz, syn 16—19, 21, 23, 26, 28—
34, 36, 37
Górnicki Stachnik 16
Górski Antoni 157
Górski Jakub 89
Górski Konrad 16, 36
Gorzowski Albert 16, 17,
Gościecki Franciszek 116, 118, 120, 125
Gosławski Adam 91
Gosławski Stanisław 88
Gostyńska Dorota 131
Graves Robert 128
Grimal Pierre 128
Grochowski Stanisław 84, 89
Gröll Michał 159
Grotius Hugo 94
Grotkowski Jan 89
Gruchała Janusz 90
Gryczowa Alodia zob. Kawecka-Gryczowa
Alodia
Grzeškowiak Radosław 89, 94, 129
Grzeszczuk Stanisław 16, 65, 88, 90, 181
Grzybowski Stanisław 20, 21
Gubrynowicz Bronisław 162
Gustaw II Adolf Waza, król szwedzki 61, 63
- H**absburgowie 65
Hadrian, cesarz rzymski 160
Hanon, król ammonicki 117
Hanusiewicz Mirosława 88
Hauteroche de Noël le Breton 172
Heidenstein Jan Reinhold 17
Heidenstein Reinhold 17, 29
Henryk VII Tudor, król angielski 117
Heraklit z Efezu 49, 50, 58
- Herburt Jan Szczęsny 81
Hezjod 128
Hiob, bibl. 50, 51, 58
Homer (Hómeros) 86, 104, 105, 108, 126, 127,
128, 162, 220, 223
Honestus 84
Horacy (Quintus Horatius Flaccus) 83, 92, 93,
105, 157, 158, 163
Hozjusz Stanisław 32, 89
- Į**wanicki Paweł 91
- J**akub, apostoł 224
Jakuszewski Piotr 63
Jan, apostoł 224
Jan Kazimierz Waza, król polski 29, 30, 31,
221
Jan z Wiślicy 83
Jankowski Augustyn 219
Januszowski Jan 15, 20
Jarczykowa Mariola 9, 10, 12, 54
Jarmolik Włodzimierz 16
Jarosz Adam 7, 9, 73
Jezus Chrystus 207, 208, 211, 212, 224, 226
Jędrkiewicz Edwin 131
Jędrzejko Ewa 146
Jelicz Antonina 131
Jendrysik Augustyn 7, 13
Jerzy I Rakoczy, książę siedmiogrodzki 65
Jeżewska Kazimiera 108, 131
Józef, bibl. 98
Jozue, bibl. 99
Jóźwiak Sławomir 101
Justyn (Justynus) (Marcus Iunianus Iustinus)
25
Justynian Wielki (Flavius Iustinianus), cesarz
bizantyjski 125
Juszyński Hieronim 92, 93, 97
- K**aczmarczykowa Beata 16, 20
Kaczmarek Marian 99, 100, 102, 111, 153
Kaczorowski Włodzimierz 114
Kamiński Ludwik 176
Kanizjusz Piotr, św. 208
Karmanowski Olbrycht 59—66, 69—73, 75,
76, 89, 91, 94
Karol X Gustaw, król szwedzki 217, 221, 223
Karol XII, król szwedzki 118, 120
Karp Franciszek Maurycy 162

- Karpiński Adam 88
Karyłowski Tadeusz 88, 220
Katarzyna Jagiellonka, królowa szwedzka 31
Kawecka-Gryczowa Alodia 29
Kazańczuk Mariusz 126
Kazanowscy 79
Kazanowska Anna 79
Kazanowska Helena 79, 94, 96, 97
Kazanowska z Kierłów Anna Cecylia 79
Kazanowska z Kochanowskich Helena zob.
Kazanowska Helena
Kazanowski Jan Dominik 78, 79, 81, 85, 90,
91, 93, 94, 96, 97
Kazanowski Adam 79
Kazanowski Bartłomiej 79, 80
Kazanowski Jan Kazimierz Bartłomiej 79
Kempini Szymon 25
Kersten Adam 218
Kierłówna Anna Cecylia zob. Kazanowska
z Kierłów Anna Cecylia
Kiszka Stanisław 52
Kitowicz Jędrzej 212
Kłaczewski Witold 93
Klave Janina Zofia 176
Kleczkowski Wojciech 91
Klemensiewicz Zenon 34
Klonowic Sebastian Fabian 11, 80, 81, 85, 86,
88, 89, 97, 109
Kmita Jan Achacy 89
Kmita Piotr Blastus 42, 46
Kmitowie 42
Kniaźnin Franciszek Dionizy 8, 11, 165
Kobierzycki Stanisław 114, 115, 123
Kobus-Zalewska Hanna 128
Kochan Anna 132
Kochanowscy 78, 80, 82, 89, 90, 91, 93, 94
Kochanowska Helena zob. Kazanowska Helena
Kochanowska Urszula 81
Kochanowski Andrzej 78, 87, 88, 89, 90, 91,
94, 95, 97
Kochanowski Jan 9, 15, 20, 25, 32, 44, 45, 53,
58, 66, 77, 76, 78, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86,
87, 88, 89, 90, 91, 94, 95, 97, 100, 108, 110,
129, 130
Kochanowski Mikołaj 89
Kochanowski Piotr 59, 69, 78, 79, 88, 89, 90,
91, 95, 97, 176, 177, 180, 181, 182, 184, 185,
192, 194, 195, 199
Kochlewski Piotr 12, 48
Kochowski Wespazjan 89, 90, 130, 131, 135,
136, 203
Kocowski Bronisław 29
Komornicka Anna M. 158
Konarski Stanisław 29
Konaszewicz Sahajdaczny Piotr 150, 151
Koneczna Halina 146
Koniecpolski Stanisław 109, 110
Koneczna-Twardzikowa Jadwiga 156
Konopczyński Władysław 29
Kopczyński Onufry 155
Kordecki Augustyn — imię zakonne; imię
chrzestne — Klemens 123, 199, 204, 205,
206, 209, 210, 211, 218, 222, 223, 224, 225,
226
Korecki Samuel 103
Korell Achacy zob. Corell Achacy, ojciec
Korolko Mirosław 16, 20, 82
Korotajowa Krystyna 29
Kostecki Jakub 40, 41
Kostkiewiczowa Teresa 155, 157, 158, 162
Kot Stanisław 94
Kotarska Jadwiga 67, 83, 131, 134, 142
Kotarski Edmund 67
Kowalski Piotr 213
Krajewski Marek 114
Krasicki Ignacy 78, 162, 167
Kraushar Aleksander 46
Krawczuk Aleksander 128
Krocak Jerzy 222, 227
Kromer Marcin 29
Kropiwiec Urszula 156
Krośniewicz Baltazar 41
Krucina Jan 200
Kryspin 46
Krzczkowski Henryk 128
Krzycki Andrzej 131
Krzywy Roman 116, 117, 120, 121, 140, 141
Krzyżanowski Julian 133, 134, 139
Kubiak Zygmunt 128
Kucała Maria 83
Kucharczyk Monika 8, 9, 177
Kucianka Jadwiga 13
Kukulski Leszek 83, 89, 129, 136, 139
Kuraszkiewicz Władysław 132
Kürbis Brygida 125
Kuś Agnieszka 80
Kustron-Zaniewska Ewa 140, 141
Kútnik Józef 207, 208

- Kuźmina Dariusz 17
Kwiatkiewicz Jan 123
- La Chaussé Pierre Claude Nivelles de 174
Lancholc Teresa 66
Lech, legendarny władca Polski 152
Lepszy Kazimierz 15, 29
Leśniowski, kasztelan podlaski 86
Lestek I, legendarny władca polski 125
Leszczyński Rafał 70
Leszczyński Samuel 103, 104, 105, 106, 108, 109, 125, 126, 127
Lewandowski Ignacy 85
Lewis Clive Staples 133
Lichański Jakub Zdzisław 15, 19, 20, 22, 26, 29, 34
Linda Alina 64
Linde Samuel Bogumił 171
Lipiński Józef 176
Lipski Andrzej 147
Lipski Jan 130
Lisowski Józef 65
Loewenfeld Rafał 20, 21, 31
Lohn Władysław 99
Loth Roman 16
Lubieniecka Urszula 64
Lubieniecki Andrzej 64
Lubieniecki Stanisław młodszy 64
Lubieniecki Stanisław starszy 64
Lubomirski Jerzy 114
Lubomirski Stanisław 151, 153
Lukan 105
Lukszyn Jurij 171
Lulewicz Henryk 20, 51
Lurker Manfred 218
Luter Marcin 65
- Łanowski Jerzy 108, 128
Łaski Jarosław 125
Łątko Jerzy S. 106
Łepkowski Józef 123, 226
Łukaszewicz Justyna 156, 157, 166, 171, 172, 173
- Maciej z Miechowa (Miechowita) 29
Maciejewska Maria 64
Maciejewski Janusz 152
Magnuszewski Władysław 59, 62, 63, 64, 66, 71, 73, 74
- Majerski Paweł 12
Maksymik Marta Anna zob. Wojtkowska-Maksymik Marta Anna
Malicki Jan 8, 9, 92, 10, 105, 108, 136, 152, 176
Malinowski Mikołaj 100
Mańkowski Tadeusz 152
Maria, matka Jezusa 77, 121, 122, 123, 200, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 211, 212, 217, 218, 221, 222, 225, 226
Markiewicz Henryk 21
Maślanka Julian 223
Matuszewska Anna 82
Matuszewski Ignacy 112
Mayenowa Maria Renata 34
Mazurkowa Bożena 8, 11, 12, 13, 162
Mecenas (Caius Cilnius Maecenas) 93
Mejor Mieczysław 140, 141
Meleager 143
Miaskowski Kasper 81, 97
Michał Korybut Wiśniowiecki, król polski 109, 219
Michałowska Teresa 66, 99, 152, 162
Mickiewicz Adam 223
Miechowita Maciej zob. Maciej z Miechowa (Miechowita)
Mielecki Mikołaj 101
Mikulski Tadeusz 156, 165
Milewski Tadeusz 34
Miller (właśc. Müller Burchard von der Lühne Burchard) 122, 124, 201, 202, 217, 222, 225, 226
Minwid Stanisław 40, 41
Młodziejowski Andrzej 157
Mojżesz, bibl. 98, 223, 224, 226
Molière (właśc. Jean-Baptiste Poquelin) 157
Montusiewicz Ryszard 78, 80, 84
Morsztyn Hieronim (Jarosz) 89, 139
Morsztyn Jan Andrzej 89, 129, 131, 132, 139
Morsztyn Zbigniew 68, 106, 131, 132
Moskorzowski Andrzej 11, 91, 93
Moskorzowski Hieronim 89, 92, 93, 94, 97
Moskorzowski Jan Teofil 93
Mrowcewicz Krzysztof 47
Musonius Andrzej 79
Mustafa I Szalony, sułtan turecki 116
Myszkowski Piotr 82, 83
- Naborowski Daniel 39, 45, 47, 69, 89, 130
Nadolski Bronisław 134

- Nagielski Mirosław 101
Nagurczewski Ignacy 155
Nahorayska Julia 7
Naruszewicz Adam 143, 163
Nekanda Trepka Walerian 70, 73
Niebrzegowska Stanisława 200
Niedźwiedz Jakub 104, 109, 147
Niemcewicz Julian Ursyn 62
Niemirycz 92, 93
Niemirycz Jerzy 93, 94
Niemirycz Stefan 92, 93
Nieznanowski Stefan 9, 60, 99, 100, 105, 203,
204, 216, 217
Nirot 120
Nowak Zbigniew Jerzy 8, 9, 10, 13, 108
Nowak-Dłużewski Juliusz 65, 66, 68
Nowicka-Jezowa Alina 81, 124
Nowodworski Bartłomiej 11
- O**
Obremski Krzysztof 85
Ociecek Renarda 8, 10, 11, 12, 13, 22, 87,
108, 121, 122, 123, 124, 162, 177, 204, 207,
218, 220
Odmalski Walenty 121, 201, 203, 221
Opacki Ireneusz 11
Orzechowski Stanisław 28, 86
Orzelski Świętosław 89
Osman II, sułtan turecki 110, 111, 115, 148,
150, 151
Ossoliński Jerzy 9, 11, 83, 86, 87
Ostrogska Elżbieta (Halszka) 101
Ostrogski Adam Konstanty 22, 23, 24, 31
Ostrowski Witold 133
Otwinowska Barbara 34, 99, 124, 152, 162
Otwinowski Walerian 89
Owidius (Publius Ovidius Naso) 131, 162
- P**
Paprocki Bartosz 26, 99, 101, 125
Parmenides 128
Pasek Jan Chryzostom 146, 172
Paszkowski Antoni 121
Paszkowski Marcin 115, 125
Paweł Pustelnik, św. 207, 219, 220, 221
Pawłowiczowa Janina 156, 157, 158, 164, 172
Pazyra Stanisław 16
Pazyryzna Helena 17
Pelc Janusz 25, 32, 68, 78, 82, 83, 87, 94, 99,
106, 110, 124, 130, 131, 152
Pelcowa Paulina zob. Buchwald-Pelcowa Paulina
- Petrycy Sebastian 85
Pfeiffer Bogusław 45, 136
Piechota Marek 8, 10, 108
Piekalkiewicz Janusz 99, 111, 112
Pietraszko Stanisław 162
Pietrzyk Zdzisław 79
Pigoń Stanisław 223
Piotr, apostoł 224
Piotrkowczyk Andrzej, syn 17, 26, 86
Piotrowski Dionizy 9, 176—195
Pirożyński Jan 26, 88
Pisarkowa Krystyna 25
Piszczkowski Mieczysław 68
Pizonowie 83
Pizun-Maszczukowa Agnieszka 9, 12
Platon 128
Platt Julian 156,
Plebański Józef Kazimierz 60, 63
Plewczyński Marek 101
Plezia Marian 105
Pliniusz starszy (Caius Plinius Secundus zw.
Minor) 45
Podgórska Teresa 134
Podhorodecki Leszek 110, 111, 114, 116
Poggio Bracciolini Gianfrancesco 139
Pollak Roman 15, 16, 17, 20, 21, 26, 30, 32,
33, 66, 88, 90, 177, 181, 185, 194
Popielski Jan 48
Porte Philippe de 92
Potocki Stefan 147
Potocki Waclaw 9, 12, 72, 83, 90, 105, 110, 111,
115, 116, 125, 129, 130, 134, 135, 136, 139,
142—146, 148, 149, 150—154, 172, 223, 228
Praksyteles 85
Prejs Marek 78, 112, 116, 120, 122, 124
Przyboś Adam 91, 112
Pseudo-Longinos 83, 105
Pszczółowska Lucylla 34, 69
Pudłowski Melchior 86
Puksza Klawsgielowicz Samuel 63
Puzynina Jadwiga 34
- R**
Radziejowski Hieronim 130
Radziszewska Julia 112
Radziwiłł Janusz (1579—1620) 39
Radziwiłł Janusz (1612—1655) 45
Radziwiłł Jerzy (1578—1613) 51, 54, 55
Radziwiłł Jerzy (1616—1617) 38, 39, 42—46,
48, 50—53, 55—58

- Radziwił Jerzy (syn Janusza (1579—1620) i Elżbiety Zofii Hohenzollern) 39
Radziwił Krzysztof 39, 40, 41, 42, 46—58, 61—64, 71, 73
Radziwił Krzysztof „Piorun” 52
Radziwił Michał Kazimierz „Rybeńko” 42
Radziwił Mikołaj 39, 47, 52
Radziwił Mikołaj Krzysztof „Sierotka” 19, 20, 42
Radziwił Stefan 39, 54
Radziwił Zygmunt Karol 59, 61, 74
Radziwiłowa Anna z Kiszków 40, 43—46, 52—54, 58
Radziwiłowa Elżbieta Eleonora 39
Radziwiłowa Zofia z Olelkowiczów 39
Radziwiłówna Elżbieta (Halszka) 39, 46, 50, 54
Radziwiłowie 9, 12, 38, 39, 45, 47, 48, 50, 51, 54, 61, 71
Rajscy 42, 52, 58
Rajski Krzysztof 42—45
Ranocchi Emiliano 88
Rasza Noj 110, 111, 114, 116
Reale Giovanni 49
Rećko Janusz 42
Rej Mikołaj 25, 78, 89, 132—35, 139, 140, 142, 143, 144, 176
Reszka Stanisław 32
Roizjusz Piotr (Petrus Roysius, właśc. Pedro Ruiz de Moros) 25
Romagnesi Jean Antoine 172
Romaniuk Kazimierz 218, 219
Rostworowski Emanuel 20, 147
Rostwo-Suski Leszek 22
Rott Dariusz 152
Roździeński Walenty 8, 11
Ruar Marcin 94
Rubinkowski Jakub Kazimierz 85
Rudomina-Dusiacki Jan 111, 115, 116
Rufinus 143
Rutkowic Andrzej 94
Ryba Janusz 10
Ryba Renata 8—12, 162, 177
Rybiński Jan 89
Rysiński Salomon 40, 42, 46, 47, 48, 54
Sadowski 47
Safona 81
Sahajdaczny zob. Konaszewicz Sahajdaczny
Sajkowski Alojzy 9, 42
Salomon, król izraelski 50
Salustiusz (Caius Sallustius Crispus) 49
Salwa Piotr 15
Samborzecki 79
Sandler Samuel 165
Sanguszko Dymitr 101
Sapieżyna z Radziwiłów Elżbieta 51
Sarbiewski Maciej Kazimierz 11, 105, 130, 135, 162, 199, 204
Sarnowska-Temierusz Teresa 89, 99, 152, 162
Sautela Pierre Juste 143
Schedel Krzysztof 103
Scudéry Madelaine 157, 159
Sehin właśc. Szein Michaił Borysowicz 105
Seneka Młodszy, zw. Filozof (Lucius Annaeus Seneca Minor, Philosophus) 15, 20, 21, 31, 34
Sidorowska Agnieszka 79
Siebeneycher Jakub 16, 19
Siemieński Lucjan 108
Sieniawski Mikołaj 99—102
Simonides Simon zob. Szymonowicz Szymon
Sinko Tadeusz 83, 88, 105, 223
Siomkajłówna Alina 158
Sipayłło Maria 79
Sitkowa Anna 9, 11—13, 19, 162
Skalski Bazyli 88
Skarga Piotr 9, 12, 32, 86
Skimina Stanisław 105
Skopas 85
Skorupa Dariusz 103
Ślęczka Tomasz 136
Ślękowa Ludwika 9, 53, 105, 111, 131, 138
Słowacki Euzebiusz 176
Smolik Piotr 89
Sobieski Jakub 11, 110
Sobieski Marek 19, 21
Sobieski Wacław 151
Socyn Faust 92
Sokołowska Jadwiga 60
Sokołowski Stanisław 89
Sokolski Jacek 99, 132, 218, 220
Sokrates 128
Solikowski Jan Dymitr 28
Sosnowski Jan 46
Spieralski Zdzisław 103
Stabryła Stanisław 220
Stachowiak Lech 219
Stanisław August Poniatowski, król polski 156
Starnawski Jerzy 9, 15, 16, 25, 32, 78, 86, 134

- Starowolski Szymon 85, 89
 Stawecka Krystyna 130
 Steckiewicz Adam 47, 48
 Stefan Batory, król polski 20, 21, 26, 29, 30, 101
 Stępień Paweł 139
 Stiavelli Giacinto 177
 Stroynowski Stanisław 59, 74
 Strykowski Maciej 100, 101, 112, 113, 114
 Strzałkowa Maria 176
 Styś Stanisław 99
 Suchodolscy 92, 93
 Suchodolski Abraham 93
 Suchodolski Adam 92
 Suchodolski Piotr 92, 93
 Sun Tzu 99
 Suski Jędrzej 19, 21, 22, 24, 26, 31, 36, 37
 Suski Leszek zob. Rostwo-Suski Leszek
 Święch Jerzy 187
 Święcicki Jędrzej 16, 17
 Święcicki Zygmunt 16
 Świetlicki Stefan 92
 Szarfenberger Mikołaj 114
 Szarfenberger Stanisław 99
 Szczerbicka-Ślęk Ludwika zob. Ślękowa Lu-
 dwika
 Szczołka Stanisław 92
 Szemberg (Szembek) Teofil 115
 Szeremet właśc. Szeremietiew Wasyl Bory-
 sowicz 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109,
 111, 125, 126, 127
 Szerer Mieczysław 112
 Szyber Radosław 65, 67
 Szymonowicz Szymon 88, 89, 131
 Szymonowski Samuel (Hutor) 109, 125, 126, 127
- T**
 Taranowski Andrzej 112
 Tarnowski Jan 98
 Tasso Torquato 10, 88, 90, 97, 109, 176—185,
 187—191, 194—195, 199, 203, 216, 217,
 220, 223, 224, 228
 Tatariewicz Władysław 49
 Tazbir Janusz 38, 64, 91
 Teresińska Izabela 16, 17
 Tomża Stefan, gospodarz mołdawski 103
 Trepiński Jan 109
 Trembecki Jakub Teodor 60
 Trembecki Stanisław 176
 Trogus (Pompeius Trogus) 25
 Turnowski Jan 89
- Turowski Kazimierz Józef 75, 85, 98, 101, 109
 Twardowski Kasper 89, 129
 Twardowski Samuel 9, 11, 99, 116, 117, 126,
 127, 130
 Tynecka Makowska Słowinia 200
 Tyszyński Aleksander 146
- U**
 Ujazdowski Tomasz 60
 Ulewicz Tadeusz 88, 152
 Urban VIII, papież 86
 Usein (Husein), basza turecki 114
- V**
 Vevelli (Wewelli) Konstanty Baptysta 114,
 115, 116
- W**
 Walecki Waclaw 29, 136
 Walińska Marzena 8, 12, 129, 130, 132, 135,
 139, 177
 Wargocki Andrzej 25
 Warszawicki Krzysztof 28, 112
 Wasilewski Tadeusz 59, 39, 52
 Węgier Janina 165
 Weintraub Wiktor 176
 Wereszczyński Józef 12
 Wergiliusz (Publius Vergilius Maro) 86, 87, 88,
 104, 105, 126, 127, 220
 Wieder Dominik 200
 Wierzbicka Anna 145
 Wiesiołowski Piotr 20, 21, 33
 Wilczek Piotr 176
 Wilczek Stanisław 73
 Wilkoń Aleksander 9
 Wincenty tzw. Kadłubek 125
 Wirzbięta Maciej 17
 Wisłocki Władysław 81
 Wisner Henryk 63, 64, 71, 72
 Wiśniowiecki Janusz 9, 11
 Wiszowaty Andrzej 91, 92, 94
 Witczak Tadeusz 16
 Witkowski Stanisław 89
 Władysław IV Waza, król polski 26, 28, 30,
 79, 92, 94, 110, 111, 114, 125, 148, 149, 150
 Wójcicki Jacek 92, 93, 94
 Wojtak Maria 200
 Wojtkowska-Maksymik Marta Anna 17
 Wolińska Olga 176
 Wołowicz Eustachy 19, 21, 34, 54, 61, 63
 Wołowicz Hieronim 20, 21
 Wołowiczowie 21

- Wołoszyńska Zofia 173
Wujek Jakub 89, 99
- Zabłocki Franciszek 11, 12, 155—175
Zabłocki Stefan 9, 136, 153
Zamoyski Jan 19, 20, 21, 87
Zaremba Jan 7, 13
Zawadzki Zdzisław 64
Zbaraski Jerzy 72
Zbaraski Krzysztof 115, 116, 117
Zbylitowski 89
Ziemiński Janusz 59, 91
Zietarska Jadwiga 155
Zimek Katarzyna 139
Zimorowic Józef Bartłomiej 137, 138, 139,
142, 143, 144
Zimorowic Szymon 131, 137, 138, 139, 143, 144
- Ziomek Jerzy 99, 165
Zolecki Maciej 66
Zychowicz Juliusz 208
Zygmunt I Stary, król polski 86, 87, 134
Zygmunt II August, król polski 17, 20, 26, 28,
29, 30, 31, 34
Zygmunt III Waza, król polski 19, 26, 29, 30,
31, 34, 36, 62, 65, 72, 116, 148, 152
Zyska Bronisław 54
- Żeleński Tadeusz (pseud. Boy) 176
Żelewski Roman 112
Żerek Kleszcz Hanna 38, 44
Żołądź Strzelczyk Dorota 38, 52
Żórawiński Stanisław 64, 89, 110, 151
Żukowska Kazimiera 60
Życki Jerzy 112

Opracowała *Mariola Jarczykova*

Na okładce wykorzystano fotografię autorstwa Ewy Wiorko,
przedstawiającą fragment fontanny w Kozłówce

Projektant okładki
Lucjan Dyląg

Redaktor
Ksymena Zawada

Redaktor techniczny
Małgorzata Pleśniar

Korektor
Mirosława Żłobińska

Copyright © 2009 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-1834-9
(wersja drukowana)
ISBN 978-83-8012-567-4
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. wyd. 19,0. Ark. druk. 15,0. Papier offset.
kl. III, 90 g Cena 30 zł (+ VAT)

Łamanie: Pracownia Składu Komputerowego
Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego
Druk i oprawa: SOWA Sp. z o.o.
ul. Hrubieszowska 6a, 01-209 Warszawa

Cena 30 zł
(+ VAT)

SARMACKIE THEATRUM TOM IV studia historycznoliterackie

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-8012-567-4